

NESTLÉ за
ПО-ЗДРАВИ ДЕЦА

Nestlé®

Скъпи учители,

Добре дошли в програмата „Нестле за по-здрави деца“ - място, в което заедно изграждаме добри навици, които остават за цял живот.

Благодарим ви, че избирате да бъдете част от тази общност. През годините програмата обедини усилията на учители от **над 190 учебни заведения** в цялата страна.

Този наръчник е създаден, за да ви бъде опора - независимо дали се включвате за първи път или вече познавате програмата. В него ще откриете ясни насоки, практични идеи и полезни материали, които можете лесно да адаптирате към вашата класна стая и ежедневието.

Вярваме, че всяка малка стъпка има значение, а ролята на учителя е ключова в изграждането на здравословни навици още от най-ранна възраст.

С благодарност,

Екипът на
НЕСТЛЕ ЗА ПО-ЗДРАВИ ДЕЦА

Днешните деца растат в свят, който се променя бързо - дигитален, динамичен и пълен с информация. Поколението Gen Alpha учи по различен начин: чрез преживяване, визуално съдържание, игри и активно участие. В същото време учителите разполагат с все по-ограничено време и ресурси, а очакванията към тях непрекъснато нарастват.

Но освен тези промени, има и още една важна причина да съществува програмата „Нестле за по-здрави деца“ – реалната здравна и хранителна картина в България.

Данните показват, че хранителните навици са ключов фактор за здравето на населението. Нездравословното хранене е свързано с близо **29% от всички смъртни случаи в страната – най-високият дял в ЕС**. В същото време **над половината от населението е с наднормено тегло или затлъстяване**.

Тази тенденция започва още в ранна възраст. Около **33% от 7-годишните деца в България са с наднормено тегло, а 15% – със затлъстяване**, което поставя страната сред водещите в Европа по този показател.

В същото време, въпреки желанието за промяна, здравословните навици често остават трудни за изграждане. Много хора искат да се хранят по-добре – например чрез

повече плодове и зеленчуци или по-малко сладки храни – но не винаги имат нужните знания, подкрепа или среда. Данните показват и че нивото на здравна грамотност в България остава предизвикателство.

Именно тук програмата „Нестле за по-здрави деца“ има своята роля.

Тя не добавя още натоварване, а предлага готови, достъпни и гъвкави решения, които могат лесно да се впишат в учебния процес. Чрез теми като балансирано хранене, хидратация, активен начин на живот и устойчивост, програмата помага на децата да превърнат знанието в реални, ежедневни навици.

Фокусът не е върху перфектното изпълнение, а върху малките, осъзнати стъпки – в класната стая, у дома и в семейството. Защото именно ранното изграждане на навици има най-силен и дългосрочен ефект.

Когато училището и семейството работят заедно, промяната е не само възможна, но и устойчива.

„Нестле за по-здрави деца“ е създадена, за да подкрепя вас – учителите – в тази важна мисия: да възпитаваме деца, които се грижат за своето здраве, правят информирани избори и изграждат навици, които остават за цял живот.

Какво представлява програмата?.....	5
Как се включвате в програмата?.....	5
Конкурси.....	6
За учители, които участват за първи път.....	3
За учители, които участват отново.....	9
Материали.....	13
Често задавани въпроси.....	14
Пълни правила за участие.....	14
Готови ли сте да започнете.....	15

Какво представлява програмата?

Програмата „Нестле за по-здрави деца“ е създадена така, че да бъде гъвкава и лесно приложима, независимо от натовареността ви и от това дали участвате за първи път.

Какво представлява участието?

През учебната година вие:

- работите с децата по една или повече от темите на програмата;
- използвате готовите образователни материали;
- превръщате наученото в реални дейности или проекти, създадени заедно с децата.
- Програмата ви дава свобода да изберете как и до каква степен да участвате - само с образователните материали или и като част от националните конкурси.

Как се включвате в програмата?

Всяко училище или детска градина може да стане част от програмата, като:

1. Подаде заявка за участие и декларация от директор

Заявката и декларацията от директор за притежание и съхранение на информирано родителско съгласие се подава от директора на институцията по имейл в указания срок.

2. Работи с образователните материали

Учителите използват готовите видеа и ресурси по програмата и ги прилагат в час, в проектна работа или в извънкласни дейности.

3. Реализира дейности с децата през учебната година

Работата може да бъде по една тема или по комбинация от теми, според възрастта и интересите на децата.

В рамките на програмата има два отделни конкурса, с различен фокус, различен формат и различни награди. Можете да участвате:

- само в единия;
- и в двата;
- или в нито един от тях.

КОНКУРС 1: Национален конкурс за годишен проект (с финансова награда)

Това е основният конкурс на програмата. За да участвате в него, в края на учебната година очакваме да ни изпратите попълнена техническа карта

Какво представлява?

Училищата и детските градини представят проекти, реализирани през учебната година, разработени с активното участие на децата. Проектите могат да бъдат по:

- балансирано хранене;
- важността от хидратацията;
- активно движение;
- устойчив начин на живот;
- или комбинация от тези модули.

Как изглеждат проектите?

За успешно участие институцията изпраща попълнена техническа карта (под формата на презентация) на имейл адреса на инициативата. В техническата карта се описват реализираните по проекта дейности, прилага се снимков материал и се описва финален проект, с който институцията участва за финансиране. Проектите могат да бъдат:

- практически материали;
- творчески проекти;
- образователни кампании;
- събития, игри, спортни или екологични дейности.

Важно е:

- да бъдат свързани с един или повече от модулите на програмата;
- да има реална стойност за децата;
- да се съдържа бюджетна разбивка (при желание за закупуване на повече от един артикул).

Какви са наградите?

За училища и за детски градини се присъждат отделни награди за 1-во, 2-ро и 3-то място. Най-добре представилите се институции се канят на финално събитие, където представят своите проекти, а жури избира големия победител.

КОНКУРС 2: Конкурс за детска рисунка

(с продуктови награди)

Този конкурс е допълнение към основния и е насочен директно към детската креативност.

Кой може да участва?

Всички деца на възраст от 3 до 12 години, включени в програмата.

Каква е задачата?

Всяко дете може да участва с една рисунка, вдъхновена от темите на програмата:

- балансирано хранене;
- хидратация;
- активно движение;
- устойчив начин на живот.

Бонус точки се дават за рисунки, които комбинират повече от една тема.

Възрастови категории:

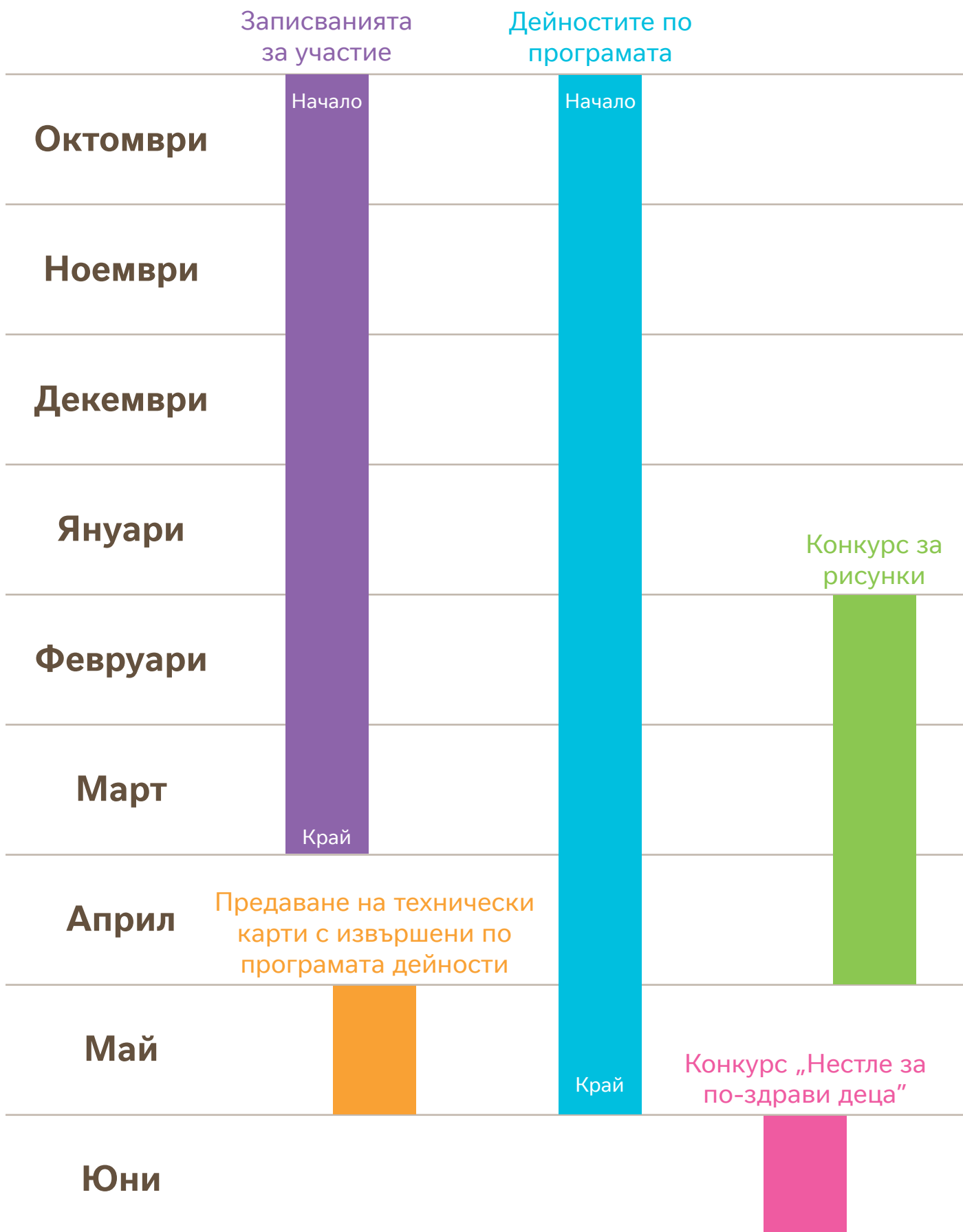
- 3–6 години
- 7–9 години
- 10–12 години

Какви са наградите?

За всяка възрастова категория се връчват награди за първо, второ и трето място. Отличените рисунки се представят на финалното събитие и е възможно да бъдат включени в изложба.

Важно: конкурсите са възможност, не задължение

Можете да бъдете част от програмата - да използвате материалите, да работите с децата по темите, да изграждате добри навици в клас и у дома - без да участвате в нито един конкурс. Конкурсите са допълнителна възможност за мотивация, споделяне на добри практики и награди. Изборът е изцяло ваш.

Ако това е първото ви участие в програмата „Нестле за по-здрави деца“, най-важното, което искаме да знаете, е следното: не е нужно да правите всичко наведнъж и не е нужно да бъде сложно. Програмата е създадена така, че да се вписва естествено в учебния процес и да ви дава свобода да изберете как, кога и колко да работите по нея.

„Не знам откъде да започна“

Започнете от най-лесното – с един видеоурок. За всеки от модулите на програмата има кратки, готови видеоуроци, съобразени с възрастта на децата:

- [за детски градини](#)
- [за училища](#)

Видео урокът може да бъде: въведение в темата; основа за разговор; начало на дейност или проект.

Дори само с един видеоурок вече сте направили първата стъпка.

„Нямам време“

Разбираме. Затова програмата работи с минимален, но смислен ангажимент. За първо участие е напълно достатъчно:

- да използвате по един видеоурок за модулите, които изберете;
- да проведете по един урок или дейност по всеки модул;
- всички записани деца да се включат поне в една дейност по програмата.

Няма изискване за допълнителни часове, специални материали или сложна подготовка.

Как може да изглежда това на практика?

Примерни теми за по един урок на модул:

„Здравословно и балансирано хранене“	„Хидратация“	„Активно движение“	„Устойчив начин на живот“
„Какво има в моята чиния?“ „Храната като енергия – защо ни дава сила?“ „Кога и защо се храним заедно?“	„Защо тялото ни има нужда от вода?“ „Колко вода пием през деня?“ „Водата – нашият най-добър приятел“	„Как се движим всеки ден?“ „Играем навън – защо това е важно?“ „Движението като забавление“	„Как можем да се грижим за природата?“ „Къде отиват отпадъците?“ „Малки стъпки за голяма промяна“

За учители, които участват за първи път

Всеки урок може да бъде разговор, кратка игра, рисуване или практическа задача или просто споделяне на идеи.

Важно е да запомните:

- няма „правилен“ начин за първо участие;
- не се очаква перфектен резултат;
- дори малките, но оригинални дейности имат голямо значение;
- програмата е тук, за да ви подкрепя, не да ви натоварва.

Много учители започват с едно видео, една тема и една дейност – и точно оттам се раждат най-смислените идеи.

Полезен ресурс: Книга за учителя

Ако предпочитате по-структурирана подкрепа, можете да използвате книгата за учителя, разработена специално за различните възрастови групи:

- [за детски градини](#)
- [за 1–2 клас](#)
- [за 3–4 клас](#)

Книгата предлага идеи за уроци, насоки за работа и практически примери, които можете директно да използвате или адаптирате.

Не сте сами: учителската Facebook група

Като участници в програмата можете да се присъедините към Facebook групата на „Нестле за по-здрави деца“, където:

- ще намерите съвети и препоръки от други учители;
- ще видите реални примери от класни стаи и детски градини;
- ще можете да задавате въпроси и да споделяте идеи.

Групата е място за подкрепа и обмен на опит – а ако имате възможност, можете да се включите и в месечните предизвикателства, обявени в нея.

За учители, които участват отново

Вие сте капитанът на отбора

Ако вече сте били част от програмата „Нестле за по-здрави деца“, вие знаете най-важното: как работи, как да я впишете в учебния процес и как да ангажирате децата. Вие сте капитанът на отбора – този, който води децата, родителите и колегите към обща цел: изграждане на по-здрави навици за по-здравото бъдеще.

Какво да направите тази година?

1. Учителска Facebook група - място за идеи и бонус точки

Като учител с опит в програмата, можете да се включите в специалната Facebook група на „Нестле за по-здравя деца“, където можете да:

- споделяте реални примери от класната стая;
- обменяте идеи с други учители;
- участвате в месечни предизвикателства, които носят бонус точки за конкурсите;
- получавате първи информация за нови материали и инициативи.

Групата е пространство за подкрепа, не за оценка.

2. Видео рецепти с Лео Бианки - мост между класната стая и дома

Разполагате със 7 кратки видеа с рецепти, създадени по модела Порция Баланс.

Как може да се използват?

- като домашно предизвикателство „Готвим заедно у дома“;
- като тема за разговор с децата: „Какво сготвихме вкъщи?“;
- като повод за включване на родителите в програмата;
- като основа за рисунки, снимки или кратки разкази от децата.

[Линк към видеата](#)

3. Кулинарна книжка с рецепти от родители – силата на споделения опит

На сайта на програмата ще откриете кулинарна книжка с рецепти, създадени от родители.

Как може да се използва?

- избирайте „рецепта на седмицата“, която децата да приготвят;
- поканете децата да разкажат коя от рецептите са опитали у дома;
- създайте ваша обща „рецептурна книжка“.

[Линк към книжката](#)

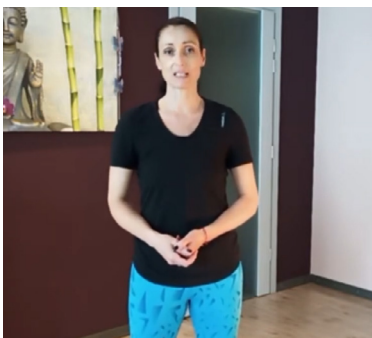
4. Подкаст „Порция Баланс“ - ресурс за вас и за родителите

Подкастът, посветен на Порция Баланс, е ценен ресурс за лична подготовка и вдъхновение или споделяне с родителите.

Как може да се използва?

- като препоръка „за слушане у дома“;
- като източник на идеи за разговори с родители;
- като подкрепа при обсъждане на навици и семейна среда.

Линк към подкаста: [1](#), [2](#)

5. Видео за разгръвка и упражнения с посланиците на „Живей Активно!“

В програмата са включени видео с разгръвка и упражнения с Маруся Иванова и Йордан Йовчев.

Как може да се използва?

- кратка разгръвка в началото на учебния ден;
- активна пауза между уроци;
- идея за класно или училищно предизвикателство.

Линк към видеата: [1](#) [2](#)

6. Постери на тема устойчивост – от наблюдение към действие

На сайта на програмата ще откриете постери, свързани с устойчивия начин на живот.

Освен да ги използвате готови, можете да:

- поканите децата да създадат свои версии;
- направите изложба в клас или училище;
- комбинирате постерите с разговор за рециклиране и отпадъци;
- използвате ги като начало на по-голям проект или кампания.

Линк към постерите

7. „Училище за четири лапи“

„Училище за четири лапи“ е образователна инициатива, която въвежда децата в теми като грижа за животните, отговорност и емпатия – ценности, които естествено се свързват и със здравословния начин на живот.

Как може да се използва?

- като тема за разговор: „Как се грижим за животните и защо това е важно?“
- като връзка между грижата за другите и грижата за себе си;
- като идея за класни или извънкласни дейности;
- като начин да ангажирате децата чрез близка и емоционална тема.

Материалите могат лесно да се комбинират с темите за устойчив начин на живот и отговорно поведение.

Линк към материалите

За да ви улесним в работата, събрахме на едно място основните образователни ресурси по програмата „Нестле за по-зdravi деца“, подредени според възрастта на децата и вашия опит с програмата.

Можете да използвате тези материали както като основа за първи стъпки, така и като надграждане на вече започнати дейности.

За учители, които участват за първи път

Ако тепърва се включвате в програмата, препоръчваме да започнете с готовите образователни ресурси, съобразени с възрастта на децата.

Детска градина

- [Видео уроци и образователни материали](#)
- [Книга за учителя](#)

1–2 клас

- [Видео уроци и образователни материали](#)
- [Книга за учителя](#)

3–4 клас

- [Видео уроци и образователни материали](#)
- [Книга за учителя](#)

Ако вече сте използвали част от тези материали и търсите идеи за надграждане, можете да разгледате и секцията за учители, които участват отново, където ще откриете допълнителни ресурси и вдъхновение.

За учители, които участват отново

Ако вече имате опит с програмата, можете да надградите работата си с допълнителни ресурси, които разширяват темите и ангажират както децата, така и техните семейства.

Детска градина

- [Кулинарна книжка с рецепти от родители](#)
- Видео за разгривка и упражнения [1](#), [2](#)
- [„Училище за четири лапи“](#):

1–2 клас

- [Видео рецепти с Лео Бианки](#)
- [Кулинарна книжка с рецепти от родители](#)
- Видео за разгривка и упражнения [1](#), [2](#)
- [Постери за устойчив начин на живот](#):
- [„Училище за четири лапи“](#):

3–4 клас

- [Видео рецепти с Лео Бианки](#)
- Подкаст „Порция Баланс“ [1](#), [2](#)
- Видео за разгривка и упражнения [1](#), [2](#)
- [Постери за устойчив начин на живот](#):

Какви документи са нужни за кандидатстване и какво представлява декларацията от директора?

За кандидатстване в програмата се изисква заявка за участие, подадена от директора на учебната институция, както и декларация от директора. Декларацията представлява свободен текст, в който директорът потвърждава, че:

- притежава и съхранява писменото съгласие на родителите/настойниците на децата за участие в програмата за съответната учебна година.

По желание, в декларацията може да бъде включено и потвърждение за съгласие за използване на снимков материал, за да не се налага закриване на лицата на децата при изпращане на снимки.

Имейлът със заявката с копие до кого трябва да се изпрати – до РУО или до общината?

Това зависи от типа на образователната институция:

- училищата изпращат имейла със заявката с копие до съответното Регионално управление на образованието (РУО);
- детските градини изпращат имейла с копие до съответната община.

За какво служи декларацията за авторство?

Декларацията за авторство е необходима в случаите, когато към техническата карта се прилага снимков или видео материал.

Тя:

- удостоверява авторството на изпратените материали;

ните материали;

- гарантира правото на тяхното използване в рамките на програмата;
- защитава както учебната институция, така и организатора.

Колко снимки мога да приложа към техническата карта?

Няма ограничение в броя на снимките.

Можете:

- да добавяте колкото снимки прецените, че най-добре представят дейностите;
- да ги изпращате и като отделни приложения по имейл, ако желаете да запазите максималното качество на изображенията.

Мога ли да добавя още информация освен снимки?

Да. Освен снимки можете да приложите:

- кратко описание на дейностите;
- видео материали;
- допълнителни файлове, които помагат за по-доброто представяне на проекта.

Пълни правила за участие

За пълна и детайлна информация относно условията за участие, сроковете, конкурсните, критериите за оценка и наградите, моля запознайте се с официалните правила на програмата „Нестле за по-здрави деца“, публикувани на сайта.

 [Линк към пълните правила за участие: \(линк\)](#)

Бърз чеклист за старт

Преди да започнете, хвърлете бърз поглед на този списък. Ако отметнете повечето точки – значи сте напълно готови.

- Запознахме се с програмата „Нестле за по-здрави деца“ и нейните основни теми.
- Подадохме заявка за участие чрез директора на учебната институция.
- Имаме достъп до образователните видеа и материалите на програмата.
- Избрахме с кои модули ще работим и кога ще ги включим в учебния процес.
- Планирахме поне една дейност, в която всички записани деца ще се включат.
- Решихме дали и в кой конкурс бихме искали да участваме (по желание).
- Знаем къде да зададем въпрос, ако имаме нужда от съдействие.
- Готови сме да започнем с малка стъпка – едно видео, един урок, една идея.

И помнете

Не е нужно всичко да бъде перфектно. Важно е да бъде истинско, смислено и съобразено с вашата класна стая.

Всяка малка стъпка днес помага за изграждането на добри навици за по-здраво бъдеще.

НЕСТЛЕ за
ПО-ЗДРАВНИ ДЕЦА

